

พระราชบัญญัติ เหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒

เป็นปีที่ ๒๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญพิทักษ์เสรีชน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ เหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้มีเหรียญเพื่อพระราชทานแก่ผู้ที่กระทำการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ เรียกว่า “เหรียญพิทักษ์เสรีชน” ใช้อักษรย่อว่า ส.ช.

มาตรา ๔[๒] เหรียญพิทักษ์เสรีชน เป็นเหรียญทองแดงรมดำ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสด้านละ ๒๑ มิลลิเมตร ย่อกลางทั้งสี่ด้าน ตัวเหรียญมูนบนห้อยกับแพรแถบ ด้านหน้าเหรียญตรงกลางมีรูปจักรมีสมอขจัดในวงจักร ชายขวาของจักรมีรูปปีกนกที่ขยับขึ้นพระแสงดาบ เชนและโล่ ตอนบนเป็นรูปครุฑพ่าห์ ด้านหลังมีอักษรจารึกว่า “อสาธุ สาธุนา ชิน” กั้นแพรแถบกว้าง ๓๔ มิลลิเมตร ปลายรีจากบนลงล่างเป็นสีแดงขาวสลับกัน ขอบทั้งสองข้างเป็นรีวีสีแดงรวม ๑๗ รี้ว ข้างบนแถบมีเข็ม โลหะจารึกอักษรว่า “พิทักษ์เสรีชน”

เหรียญพิทักษ์เสรีชน มี ๒ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ช่อเดียวติดกลางแพรแถบ

ถ้าผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ ปฏิบัติการสู้รบกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ถึงขั้นที่จะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ อีก ก็จะได้รับพระราชทานเครื่องหมายเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ช่อเดียวติดเพิ่มกลางแพรแถบ ในทางดิ่งกับช่อชัยพฤกษ์เดิมทุกครั้ง

ชั้นที่ ๒ มีสองประเภท

ประเภทที่ ๑ มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปขีดประกอบด้วยเปลวระเบิดติดกลางแพรแถบ

ประเภทที่ ๒ ไม่มีเครื่องหมายติดแพรแถบ

มาตรา ๕๒(๑) ทรัพย์สินพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ จะพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบ กับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้วยความกล้าหาญหรือได้รับบาดเจ็บหรือตายในการสู้รบ และการสู้รบนั้น ได้ก่อให้เกิดผลคืออย่างยิ่งแก่ การปราบปราม

ทรัพย์สินพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๒ ประเภทที่ ๑ จะพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎรซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบ หรืออำนวยความสะดวกสู้รบกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์หรือปฏิบัติการเสี่ยงอันตรายในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์จนได้ รับคำชมเชยจากทางราชการ หรือปฏิบัติการเสี่ยงอันตรายดังกล่าวจนได้รับบาดเจ็บหรือตาย แต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะได้รับพระราชทาน ทรัพย์สินพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๑

ทรัพย์สินพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๒ ประเภทที่ ๒ จะพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติการเป็น ผลดีแก่การปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

มาตรา ๖ ให้ผู้ได้รับพระราชทานทรัพย์สินพิทักษ์เสรีชนได้สิทธิต่างๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบแบบแผนของทาง ราชการ

มาตรา ๗ ทรัพย์สินพิทักษ์เสรีชนนี้ พระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์ ถ้าผู้ได้รับพระราชทานกระทำความผิดร้ายแรง หรือ ประพฤติตนไม่สมควรต่ออาจทรงเรียกคืนได้ เมื่อส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใดๆ ต้องใช้ราคาทรัพย์สินนี้

มาตรา ๘ ถ้าผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานทรัพย์สินพิทักษ์เสรีชนวายชนม์เสียก่อนได้รับพระราชทาน จะได้พระราชทานแก่ ทายาทโดยธรรมคนใดคนหนึ่งเพื่อเป็นเครื่องระลึกถึงความดีของผู้ที่ล่วงลับไปแล้วตามลำดับ ดังนี้

ลำดับ ๑ คู่สมรส

ลำดับ ๒ บุตรคนใหญ่ของจำนวนบุตรที่ยังมีชีวิตอยู่

ลำดับ ๓ บิดา

ลำดับ ๔ มารดา

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการและราษฎรได้ปฏิบัติการเป็นผลดี แก่การปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ สมควรให้มีทรัพย์สินพิทักษ์เสรีชน สำหรับพระราชทานแก่บุคคลดังกล่าวเพื่อเป็นเกียรติ แก่วงศ์ตระกูล

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๔3[๔]

ข้อ ๓ ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ ไปแล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้เปลี่ยนเครื่องหมายเดิมเป็นเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ช่อเดียวติดกลางแพรแถบ

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

4[๑] ราชกิจจานุเบกษา/เล่ม ๘๖/ตอนที่ ๑๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๕๒/๖ มีนาคม ๒๕๑๒

5[๒] มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติม โดย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๔ ฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

6[๓] มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๔ ฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

7[๔] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕/ตอนที่ ๑๕๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗/๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕